

Kun jij de wereld zien door de ogen van een ander?

Uitleg Checklist cultuursensitief werken

Iedereen heeft zijn eigen manier van doen en laten. Niemand is hetzelfde en daarmee is iedereen uniek. En zijn altijd overeenkomsten en verschillen. De verschillen kunnen groot of klein zijn en zijn gevormd door bijvoorbeeld opvoeding, gebeurtenissen, karakter, cultuur. Hierdoor zijn de gesprekken die je voert altijd intercultureel.

Om als hulpverlener een goede werkrelatie met de ander op te bouwen, is het belangrijk om de verschillen tussen jou en je gesprekspartner te achterhalen. De **Checklist cultuursensitief werken** helpt jou hier mee.

Stel de juiste vragen met de checklist

De checklist helpt jezelf en je collega's de juiste vragen te stellen. Lees de checklist door wanneer je naar een gezin, jongere, kind gaat. Waar ga je alert op zijn? Pak na je gesprek de kaart er opnieuw bij. Kan je op elke vraag antwoord geven?

We nodigen je uit om, met behulp van de checklist, ook in gesprek te gaan met je team. Wees geïnteresseerd in elkaars drijfveren, waarden, normen, ideeën en beelden over de wereld. Dat zijn vaak de leukste gesprekken.

Ga cultuursensitief te werk

Belangrijke kenmerken van een interculturele dialoog

1. Ken je eigen culturele en historische achtergrond

Waar en hoe je bent opgegroeid en wat jouw culturele en historische achtergrond is, bepaalt jouw manier van denken en handelen. Het is van belang dat je jezelf goed kent. Hierdoor ben je in staat je eigen mechanismes, angsten, waarden en normen te herkennen.

2. Ken de culturele en historische achtergrond van de ander

Naast het kennen van jezelf is het ook goed dat je kennis hebt van de achtergrond van de ander. Heb je dat nog niet, vraag er dan naar! Mensen vinden het meestal leuk wanneer een ander oprecht geïnteresseerd is. Dit is goed voor de werkrelatie. Je gesprek krijgt diepgang en helpt jou om de ander te begrijpen.

Een hulpmiddel hierbij is het cultureel interview (zie de tegel cultuursensitief werken op intranet).

3. Ken jouw heilige huisjes

Iedereen heeft dominante overtuigingen. Jouw dominante overtuiging kan jouw open blik beperken. Als je deze kent, weet je wanneer er een grote kans is dat je geraakt wordt en weerstand geeft.

4. Weet dat je blinde vlekken hebt

Jouw eigen culturele en historische achtergrond heeft jou gevormd. Hierdoor doe je onbewust onhandige dingen, zoals bijvoorbeeld het doen van aannames. Iedereen doet dat en dat is niet erg. Wanneer je door de ander op iets gewezen wordt waarvan jij denkt: "Dat klopt echt niet!", vraag je dan direct af: "Of is dit een blinde vlek?" Je hebt anderen nodig om je blinde vlekken te ontdekken.

5. Wissel van perspectief

Ga in de schoenen van de ander staan. Zo leer je de ander begrijpen en weet je wat de ander beweegt. Het is belangrijk om eerst te begrijpen, voordat je zelf begrepen wilt worden.

Trap er niet in!

De valkuil bij het bouwen van een brug

Ben jij een goede bruggenbouwer? Voer je interculturele dialogen door een brug te bouwen naar de andere kant van de rivier, naar waar je gesprekspartner zit?

Hulpverleners zijn gewend bruggen te bouwen, om naar de ander toe te lopen, om bij de ander aan te sluiten. En eenmaal aan de overkant neemt de hulpverlener zijn cliënt dan graag mee terug de brug over, naar zijn oever. Met de gedachte: "Nu begrijpen we elkaar, dus kunnen we

het probleem op de Nederlandse manier gaan oplossen (volgens mijn methode, interventie, protocol)."

Let op! Trap niet in deze valkuil

Is er sprake van een cultuurverschil? Sta er dan bij stil dat je misschien aan de andere kant van de rivier moet blijven staan of ergens halverwege de brug zou kunnen uitkomen.

Er zijn altijd meerdere wegen naar Rome (of naar Istanbul, Marrakesh, Paramaribo, Teheran, Asmara, Damascus, Hanoi, Beijing, Ambon, Kabul, Khartoem, Mogadishu, Amsterdam...)